

Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd
		0

TGAU

165/54

HANES

**MANYLEB A: ASTUDIAETHAU MANWL AC
AMLINELLOL O AGWEDDAU AR HANES
CYMRU/LLOEGR A'R BYD**

**MANYLEB B: ASTUDIAETHAU MANWL A
THEMATIG AC ASTUDIAETHAU O
DDATBLYGIAD O AGWEDDAU AR HANES
CYMRU/LLOEGR A'R BYD**

PAPUR 1

ASTUDIAETH FANWL

**04 – DIRWASGIAD, RHYFEL AC
ADFERIAD, 1930-1951**

P.M. DYDD MAWRTH, 3 Mehefin 2008

1 awr (o arholiad 2 awr)

Cwestiynau a atebwyd	Swyddfa'n unig
Cw.1 (Gorfodol)	/20
Cw.	/25
CYFANSWM	/45

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch Gwestiwn 1 (Adran A) a *naill* ai Cwestiwn 2 *neu* Gwestiwn 3 o Adran B.

Ysgrifennwch eich atebion ar y llinellau yn y llyfryn hwn. Defnyddiwch dudalennau ychwanegol os nad yw'r llinellau a ddarparwyd yn y llyfryn hwn yn ddigon. Ysgrifennwch eich enw ar bob tudalen ychwanegol a nodwch yn glir rif y cwestiwn rydych yn ei ateb. Rhowch eich tudalennau ychwanegol y tu mewn i'r llyfryn hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran-gwestiwn.

Cewch farciau am ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig.

I ennill y marciau llawn ar gyfer unrhyw gwestiwn, rhaid i'ch atebion fod yn berthnasol a rhaid iddynt wneud defnydd llawn o'r wybodaeth a ddarparwyd.

Ym mhob achos dylech gefnogi eich atebion trwy gyfeirio at eich gwybodaeth a'ch dealltwriaeth o'r pwnc a ddewiswyd.

Ffynhonnell B

Yn y 1930au, symudodd miloedd o weithwyr di-waith a'u teuluoedd o Gymru i ardaloedd mwy llewyrchus Lloegr. Manteisiodd rhai ar gynllun swyddogol y llywodraeth i ddod o hyd i waith yn Lloegr i weithwyr di-waith o Gymru.

[O lyfr P. Barnes, R. P. Evans a P. Jones-Evans, *TGAU Hanes ar gyfer Manyleb A CBAC* (2003)]

- (b) Defnyddiwch y wybodaeth yn Ffynhonnell B, a'r hyn rydych chi'n ei wybod, i egluro pam roedd pobl yn symud o Gymru i Loegr yn y 1930au. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

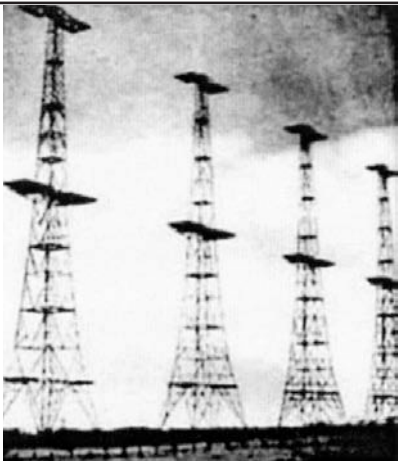
ADRAN B

Atebwch naill ai Cwestiwn 2 neu Gwestiwn 3.

2. Mae'r cwestiwn hwn yn sôn am Brydain a bygythiad yr Almaen.

Astudiwch y wybodaeth isod ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

[25]

GWYBODAETH
<p>Roedd Prydain yn gorfod paratoi am ryfel ar ddiwedd y 1930au. Mae'r llun yn dangos rhai o baratodau pwysig Prydain.</p>

(a) (i) Beth oedd *RADAR*?

[2]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(b) (i) Disgrifiwch sut roedd Prydain yn paratoi am ryfel ar ddiwedd y 1930au. [3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) Eglurwch pam y gwnaeth ymosodiad yr Almaen ar Wlad Pwyl achosi i Brydain fynd i ryfel. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

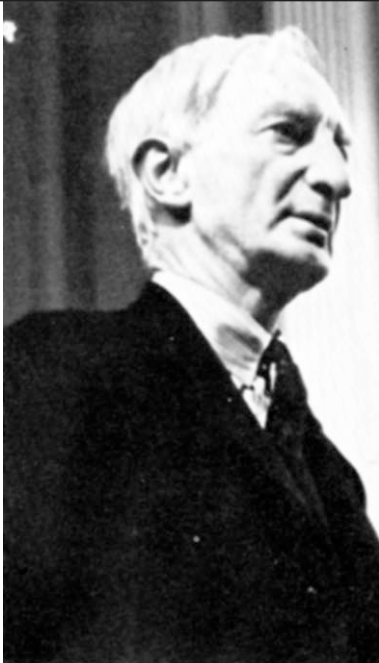
.....

.....

3. Mae'r cwestiwn hwn yn sôn am Gymru a Lloegr ar ôl y rhyfel.

Astudiwch y wybodaeth isod ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

[25]

GWYBODAETH	
Enillodd Llafur fuddugoliaeth enfawr yn 1945. Dechreuodd y llywodraeth weithredu syniadau William Beveridge, sydd yn y llun isod.	
	

(a) (i) Pwy oedd William Beveridge?

[2]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(b) (i) Disgrifiwch y cyfleoedd addysgol newydd oedd ar gael ar ôl y rhyfel. [3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) Eglurwch pam y gwnaeth y llywodraeth Lafur gyflwyno polisi gwladoli. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

